

розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або загрози його вчинення». *Офіційний вісник України*. 2014. № 77. С. 409. Ст. 2214.

11. Пономаренко Е.В. Некоторые теоретические и законодательные проблемы прикосновенности к преступлению по уголовному праву Российской Федерации : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Саратовская государственная академия права. Саратов, 2007. 26 с.

12. Раал Э. Прикосновенность к преступлению по советскому уголовному праву : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Тартуский государственный университет. Тарту, 1956. 20 с.

13. Разгильдиев Б.Т. Уголовно-правовые проблемы прикосновенности к преступлению / под ред. А.П. Горшенева. Саратов : Изд-во Саратов. ун-та, 1981. 96 с.

14. Сержкина К.Н. Прикосновенность к преступлению в уголовном праве России: оптимизация норм и практики их применения : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Самара, 2009. 24 с.

15. Трайнин А.Н. Учение о соучастии. Москва : Юрид. изд-во НКЮ СССР, 1941. 158 с.

УДК 343.352

КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ ТА ЇХ КРИМІНОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ

Ведмідський Олександр Володимирович,
кандидат юридичних наук
(Головне управління Національної поліції
в Дніпропетровській області,
м. Дніпро, Україна)

Кривенко Володимир Володимирович,
аспірант (Інститут права імені Князя
Володимира Великого
Міжрегіональної академії управління
персоналом, м. Київ, Україна)

Стаття присвячена вивченню показників корупційних і пов'язаних із корупцією правопорушень серед представників органів місцевого самоврядування. Встановлено, що вони характеризуються неоднозначними тенденціями – має місце масовість адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією, тоді як питома вага корупційних злочинів у структурі корупційної злочинності не перевищує 10%. Випадки притягнення до дисциплінарної та цивільно-правової відповідальності за вчинення корупційних правопорушень представників органів місцевого самоврядування є поодинокими, що унеможливило виділення їх показників для відповідного аналізу та вироблення профілактичних заходів.

Отримання об'єктивної картини рівня, структури та тенденцій корупційних процесів в Україні є одним із найважливіших завдань, які виникають у проведенні анти-

корупційної діяльності. Реальна оцінка рівня корумпованості влади, поширеності корупції, характеру корупційних проявів дозволяє правильно оцінити ситуацію щодо стану корупції, її структури, прогнозувати її розвиток і наслідки, визначити стратегію і тактику антикорупційної діяльності й адекватні засоби протидії корупції. Зрештою, це забезпечує системну, науково обґрунтовану протидію корупції та, як наслідок, досягнення мети, що стоїть перед нею. Офіційна статистика реєструє відповідні показники лише для певної частини корупційних правопорушень.

Вектор діяльності правоохоронних органів у сфері боротьби з корупцією направлений на легке досягнення бажаного результату роботи шляхом притягнення до адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією, переважно представників органів місцевого самоврядування, тоді як вони практично не притягаються до кримінальної відповідальності, що спричинено в т. ч. проблемами кримінально-правового і кримінально-процесуального забезпечення антикорупційної діяльності загалом.

Ключові слова: органи місцевого самоврядування, злочинність, показники злочинності, кримінальні правопорушення, корупційна злочинність, адміністративна відповідальність.

CORRUPTION OFFENSES IN THE LOCAL AUTHORITIES OF UKRAINE AND THEIR CRIMINOLOGICAL INDICATORS

Vedmidskyi Oleksandr

Volodymyrovych,

Candidate of Juridical Sciences,

(Main Department of the National Police
of Ukraine in Dnipro Region,

Dnipro, Ukraine)

Kryvenko Volodymyr Volodymyrovych,

Postgraduate Student

(Volodymyr the Great Educational and
Scientific Institute of Law

Interregional Academy of Personnel
Management, Kyiv, Ukraine)

The article is devoted to the study of indicators of criminal offenses among representatives of local self-government bodies. It is established that they are characterized by rather ambiguous tendencies – there is a mass of administrative responsibility for offenses connected with corruption, while the share of corruption crimes in the structure of corruption crime does not exceed 10%. Cases of disciplinary and civil liability for committing corruption offenses by representatives of local self-government bodies are singular, which makes it impossible to allocate their indicators for appropriate analysis and development of preventive measures.

Obtaining an objective picture of the level, structure and trends of corruption processes in Ukraine is one of the most important tasks that arises when carrying out anti-corruption activities. The real assessment of the level of corrupt power, the prevalence of corruption, the nature of corruption manifestations allows you to correctly assess the situation regarding the state of corruption, its structure, predict its development and consequences, determine the strategy and tactics of anti-corruption activities, and identify adequate means to counteract corruption. In the end, this ensures a systemic, scientifically sound counteraction

to corruption, and, consequently, the achievement of the goal that stands before it. Official statistics record the relevant indicators for only a certain part of corruption offenses.

Structured that the vector of activity of law enforcement agencies in the field of combating corruption is aimed at easy achievement of the desired result of work by bringing to administrative responsibility for offenses involving corruption, mainly representatives of local self-government bodies, whereas they are almost not brought to criminal responsibility, which is caused including the problems of criminal legal and criminal procedural ensuring of anti-corruption activities in general.

Key words: local self-government bodies, crime, indicators of crime, criminal offenses, corruption crime, administrative responsibility.

Постановка проблеми. Показники злочинності є сукупністю основних статистичних характеристик злочинності, що дають можливість здійснити кількісно-якісне вимірювання цього явища, а саме: створити уявлення про розміри, міру змінюваності, ймовірність і величину майбутнього прояву, а також розробити відповідно до цього предметні заходи щодо запобігання та протидії злочинним проявам. Показники злочинності традиційно в кримінологічній науці поділяються на кількісні та якісні. Кількісні показники злочинності характеризують її загальні обсяги та мають кількісне вираження. До них відносять рівень злочинності, рівень судимості, ціну злочинності, коефіцієнти злочинності та динаміку злочинності. Рівень злочинності – це її кількісна характеристика, яка є абсолютною кількістю зареєстрованих злочинів та осіб, котрі їх вчинили, на певній території за конкретний проміжок часу (місяць, квартал або рік). Основними показниками, що характеризують рівень злочинності, є кількість зареєстрованих злочинів і кількість виявлених осіб, які вчинили злочини [1, с. 361].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Над питаннями запобігання корупції у різних сферах існування суспільства працювали такі науковці, як: В.І. Антипов, В.С. Батиргареева, А.М. Бойко, О.Ю. Бусол, В.В. Голіна, Б.М. Головкін, О.Г. Горох, Н.О. Гуторова, О.О. Дудоров, О.Г. Кальман, О.Г. Колб, О.М. Литвинов, Д.С. Машлякевич, Д.Г. Михайленко, М.І. Мельник, А.А. Музика, В.Я. Настюк, В.М. Попович, В.В. Пивоваров, Є.Л. Стрельцов, М.І. Хавронюк, В.В. Шаблистий, О.Ю. Шостко та ін. Л.Т. Головійчук протягом 2012–2016 рр. опублікувала цикл статей про запобігання зловживанню владою або службовим становищем працівниками митниці; є окремі публікації Д.О. Олійника з приводу запобігання корупційним злочинам, що вчиняються при здійсненні митних процедур.

Постановка мети. Водночас комплексного монографічного дослідження проблеми запобігання корупційним правопорушенням в органах місцевого самоврядування України не проводилося, що негативно впливає на їх діяльність і певним чином гальмує реформу децентралізації України, у зв'язку з чим метою статті є вивчення показників корупційних і пов'язаних із корупцією правопорушень серед представників органів місцевого самоврядування.

Виклад основного матеріалу. Варто зазначити, що у структурі статистичної звітності правоохоронних і судових органів відсутня інформація про сфери діяльності осіб, притягнутих до відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення. Таку інформацію можливо отримати в обмеженому доступі з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення. Навіть вивчивши більше 10 тис. записів із нього, отримаємо дуже обмежену інформацію.

Відкритою для безоплатного цілодобового доступу до відомостей із Реєстру через офіційний веб-сайт Національного агентства запобігання корупції є така інформація:

1) про фізичну особу, яку притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення:

- прізвище, ім'я, по батькові;
- місце роботи, посада на час вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;
- склад корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;
- вид покарання (стягнення);
- спосіб вчинення дисциплінарного корупційного проступку;
- вид дисциплінарного стягнення [2].

У зв'язку з цим ми простежимо загальні показники корупційних правопорушень в Україні, а вже з них спробуємо виділити ті, що стосуються органів місцевого самоврядування.

Так, за інформацією заступника Міністра внутрішніх справ України, протягом 9 місяців 2018 р. працівниками органів Національної поліції виявлено та направлено до суду 7 899 протоколів про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією. За 5 903 з них судами прийнято рішення, у т. ч. за 3 392 накладено штраф. Залишок нерозглянутих у судах протоколів на кінець звітнього періоду становить 3 864. До відповідальності судами притягнуто 3 392 осіб, із яких 326 – державні службовці, 34 – депутати обласних рад, 1 395 – депутати сільських, селищних і міських рад, 309 – посадові особи місцевого самоврядування (курсив наш – В. К.), 753 – посадові особи юридичних осіб публічного права, 183 – посадові та службові особи районних і 19 – обласних адміністрацій, 195 – працівники органів Національної поліції, 65 – військовослужбовці, 2 – податківці, 34 – працівники державної кримінально-виконавчої служби, 39 – органів цивільного захисту, 12 – ДПСУ, 21 – митники, 4 – судді. Найбільше корупційних правопорушень виявлено у бюджетній сфері (389), земельних відносин (79), освіти (82), АПК (24), охорони здоров'я (22), транспорту (18), ПЕК (57), довілля (79), фінансово-кредитній системі (34) тощо. За ст. 172-7 КУпАП кваліфіковано 706 порушень, за ст. 172-6 – 2 661, 172-4 – 20 та 172-5 – 2. Сума штрафів становить 3 млн 646 тис. 959 грн. Крім цього, протягом 9 місяців 2018 р. працівниками органів Національної поліції виявлено 2 585 кримінальних корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних із корупцією, кримінальні провадження за якими закінчені розслідуванням. Із них 2 557 направлено до суду з обвинувальним актом, у т. ч. 1 687 – тяжких та особливо тяжких. У звітному періоді щодо 795 осіб вирок набрав законної сили, 612 осіб засуджено. Однак судами позбавлення волі застосовано лише до 42 (6,86%) осіб, що вказує на їх поблажливе ставлення до цього виду злочинів. Також до 13 осіб (2,2%) застосовано обмеження волі, до 11 (1,8%) – арешт, до 7 (1,1%) – громадські роботи. До більшості засуджених осіб (374 або 61%) судами застосовано штрафи. Крім цього, з числа засуджених 148 (24,1%) осіб із різних причин звільнено від відбуття покарання, 12 (1,96%) – амністовано та 31 (5,1%) – виправдано. Як додатковий вид покарання 284 особи з числа засуджених позбавлені права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, 28 – позбавлені військового або спеціального звання, рангу або чину, 18 – оштрафовані, у 23 – конфісковано майно. З числа осіб, щодо яких вирок набрав законної сили, 90 – посадові особи юридичних осіб публічного права, 59 виконують організаційно-розпорядчі та адміністративно-господарські обов'язки, 76 – державні службовці, 60 – посадові особи місцевого самоврядування (курсив наш – В. К.), 93 – працівники органів Національної поліції, 15 – посадові особи райдержадміністрацій, 4 – облдержадміністрацій, 27 – податківці, 17 – працівники державної кримінально-виконавчої служби, 6 – органів цивільного захисту, 26 – військові, 18 – працівники ДПСУ, 20 – митної служби, 1 – прокуратури. Найбільше учинено корупційних

правопорушень особами у бюджетній системі (243), у сфері освіти (108), земельних відносин (103), фінансово-кредитній (12), банківській (27) та охорони здоров'я (55), ПЕК (30), АПК (43), довкілля (28), транспорту (49) тощо. Найбільше злочинів кваліфіковано за ст. 191 КК України (581), ст. 368 (583), ст. 364 (196), ст. 369 ч. 2 (220), ст. 364-1 (48), ст. 368-3 (25) та ст. 368-4 (17). Установлена сума матеріальних збитків – 4 млрд 911 млн 605 тис. 011 грн, із них відшкодовано 557 млн 071 тис. 371 грн. [3, с. 16–18].

Як бачимо, до адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією, більше ніж у 51% випадках притягають саме депутатів сільських, селищних і міських рад, іноді обласних рад (34 випадки) посадових осіб місцевого самоврядування, що, по-перше, свідчить про правильність обрання наукового пошуку; по-друге, така тенденція щодо притягнення адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією, щороку тільки збільшується, що дає нам змогу запропонувати дієві шляхи запобігання таким правопорушенням.

По суті маємо ситуацію, коли депутати сільських, селищних і міських рад, іноді обласних рад та посадові особи місцевого самоврядування недбало ставляться до дотримання вимог антикорупційного законодавства, а це лише підіграє спеціалізованим суб'єктам із питань протидії корупції – дуже легко і просто досягти бажаних і високих результатів роботи, що зводить нанівець боротьбу з корупцією – все стає просто декларативним.

З приводу корупційних злочинів маємо ситуацію, коли її рівень в Україні щодо загальної злочинності становить 1,2%, кількість засуджених осіб коливається від 500 осіб до 1 000 осіб щороку, причому частка засуджених представників органів місцевого самоврядування не перевищує 10%.

У загальній структурі облікованої злочинності за 2013–2017 рр. корупційні злочини у середньому складають 1,2%. У 2013 р. було обліковано 6 482 корупційні злочини. Наступного, 2014 р., відбулося істотне зниження кількості облікованих корупційних злочинів (на 18%). Проте у 2015–2017 рр. кількість облікованих корупційних злочинів порівняно з 2014 р. почала зростати у середньому на 13% на рік (на 791 злочин / рік). А в 2017 р. кількість облікованих корупційних злочинів перевищила абсолютний показник за 2013 р. на 18% і склала 7 662 злочини. У 2014–2017 рр. щороку обліковувалися у середньому 6 304 корупційні злочини. У структурі облікованих корупційних злочинів половину (у середньому 53%) складають злочини, передбачені ст. 364 КК України (зловживання владою або службовим становищем). Четверту частину (у середньому 27%) складають прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України). Приблизно по 5% складають злочини, передбачені ст. 364-1 КК України (Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми) та ст. 369 КК України (Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі). Не перевищують 2% від всієї кількості облікованих корупційних злочинів підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (ст. 368-3 КК України) та зловживання впливом (ст. 369-2 КК України). Найменшу кількість (менше одного відсотка) у структурі цих злочинів складають незаконне збагачення (ст. 368-2 КК України) та підкуп особи, котра надає публічні послуги (ст. 368-4 КК України). У 2013 р. за 2 372 злочинами були вручені повідомлення про підозру. На відміну від тенденції зростання облікованих корупційних злочинів протягом 2015–2017 рр. порівняно з 2014 р., кількість злочинів, за якими особам було вручено повідомлення про підозру, щороку відносно 2013 р. зменшувалася у середньому на 199 злочинів (10%) і в 2017 р. складала 1 575. Таким чином, у 2014–2017 рр. повідомлення про підозру вручалися у середньому за 1 637 корупційними

злочинами на рік. Проте у 2017 р. відносно 2016 р. кількість корупційних злочинів, за якими вручалися повідомлення про підозру, зросла на 13%. Аналогічною є тенденція розвитку щодо динаміки направлення до суду кримінальних проваджень з обвинувальним актом. У 2013 р. за 2 148 корупційними злочинами до суду були направлені кримінальні провадження з обвинувальним актом. Протягом 2014–2017 рр. кількість злочинів, за якими до суду направлялися кримінальні провадження з обвинувальним актом, щороку відносно 2013 р. зменшувалася у середньому на 251 злочин (12%) і в 2017 р. складала 1 289. Таким чином, у 2014–2017 рр. до суду направлялися кримінальні провадження з обвинувальним актом у середньому за 1 315 корупційними злочинами на рік. Проте у 2017 р. відносно 2016 р. кількість таких злочинів, за якими до суду були направлені кримінальні провадження з обвинувальним актом, зросла на 18%. Як видно з первинних статистичних даних, кримінальні провадження зазначеної категорії майже у 100% випадків закриваються за підставами, передбаченими п. 1, 2, 4, 6 КПК України. У 2013 р. було закрито провадження за 9 265 корупційними злочинами. Наступного, 2014 р., відбулося зниження кількості закритих проваджень майже у три рази (на – 60%), яка складала 3 682 корупційні злочини. Протягом 2015–2017 рр. кількість закритих проваджень порівняно з 2014 р. зберігалася приблизно на одному рівні (зменшувалася у середньому на 5% щороку). У середньому щороку провадження закривалися за 3 413 корупційними злочинами. З погляду правової статистики, в умовах окреслених динамічних змін ще зарано говорити про якісь стійкі тенденції протидії антикорупційним злочинам з боку уповноважених правоохоронних органів. Дослідження кримінальної статистики – це лише перший етап, за яким – аналіз судової практики, вивчення кримінальних проваджень, закритих або таких, за якими були винесені остаточні рішення, опитування співробітників правоохоронних органів, уповноважених на протидію корупції [4, с. 209–211].

Якщо подивитися офіційну статистику, то кількість обвинувальних актів, що надійшли до суду у 2017 р., становить 3 776. Із них судами були розглянуті лише 1 198 кримінальних проваджень і засуджено 788 осіб, із них – 28 депутатів, 3 працівників апаратів судів, 3 прокурорів, 2 працівники СБУ, 110 поліцейських і працівників МВС, 25 працівників ДФС, 33 працівники інших правоохоронних органів, 68 військових, 36 сільських, селищних і міських голів, 49 посадових осіб місцевого самоврядування та

172 держслужбовці. Як бачимо, найменше «корупційних» вироків винесено щодо суддів, прокурорів і працівників СБУ. Найчастіше ловили працівників МВС і держслужбовців. Що стосується покарання, то більшість засуджених відбулася штрафами (475 осіб). Покарання, пов'язані з позбавленням волі, були призначені 188 особам, обмеження волі – 46, позбавлення права обіймати певні посади – 29, взагалі уникли покарання 460 осіб [5, с. 102].

Як бачимо, наше твердження щодо низьких абсолютних і відносних показників корупційних злочинів в органах місцевого самоврядування лише підтвердилося, проте бюджетна та земельна сфери залишаються найкорумпованішими.

Для запобігання корупції в органах місцевого самоврядування значення має готовність суспільства до цього – як формування проявів нетерпимості до будь-яких корупційних практик, так і активна участь інститутів громадянського суспільства у правовій освіті населення, в т. ч. щодо вимог антикорупційного законодавства.

Якщо більш детально поглянути на адміністративну відповідальність, то маємо таку картину.

За протоколами, скерованими до суду органами внутрішніх справ і Служби безпеки, протягом 2015–2016 рр. до адміністративної відповідальності притягнуто: 118 депутатів сільських, селищних, міських, районних рад; 72 посадові особи юри-

дичних осіб публічного права; 65 посадових осіб місцевого самоврядування; 51 державний службовець; 33 посадові чи службові особи інших органів державної влади; 28 посадових чи службових осіб райдержадміністрацій; 8 службових осіб митної служби; 6 службових осіб чи працівників державної кримінально-виконавчої служби, державної фіскальної служби й органів внутрішніх справ; 5 службових осіб чи працівників та осіб, що виконують організаційно-розпорядчі обов'язки в юридичних особах приватного права; 4 посадові чи службові особи облдержадміністрацій; 3 службові особи чи працівника податкової міліції; 2 особи, які надають публічні послуги, та інших службових осіб судової гілки влади; по одній службовій особі чи працівнику прикордонної служби. Майже половину притягнутих у державі посадовців, за протоколами усіх правоохоронних органів, становлять оштрафовані за порушення вимог фінансового контролю (608, або 45%), понад третину – за порушення вимог щодо повідомлення про конфлікт інтересів (585 осіб, або 43,2%) [6, с. 158–159].

Думається, кількість усіх притягнутих осіб в Україні до адміністративної відповідальності за порушення вимог фінансового контролю свідчить про недисциплінованість представників органів місцевого самоврядування та про їх необізнаність щодо дотримання антикорупційних вимог. Це дасть змогу нам запропонувати певні заходи протидії такій ситуації. Водночас застосування дзеркальної ст. 366-1 КК України щодо ст. 172-6 КУпАП свідчить про таке.

За даними судової статистики, у 2016 р. за вчинення злочину, передбаченого у ст. 366-1 КК, набрали законної сили вироки стосовно 3 осіб. Жодна з цих осіб не була засуджена, всі вони були звільнені від кримінальної відповідальності: в одному випадку – у зв'язку з дійовим каяттям, у двох випадках – з інших підстав. У 2017 р. кількість осіб, щодо яких набрали законної сили обвинувальні вироки, збільшилася та становила 78 осіб. З них лише 7 осіб були засуджені за вчинення злочину, передбаченого у ст. 366-1 КК. Стосовно 71 особи справи були закриті у зв'язку зі звільненням від кримінальної відповідальності (67 осіб – у зв'язку з дійовим каяттям, 2 – у зв'язку зі зміною обстановки, 2 – з інших підстав). Виходячи з аналізу Єдиного державного реєстру судових рішень, кількість осіб, які у 2018 р. були звільнені від кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого у ст. 366-1 КК, буде істотно більшою порівняно з 2017 р. [7, с. 60].

Звідси випливає, що вектор діяльності правоохоронних органів у сфері протидії корупції направлений на легке досягнення бажаного результату роботи шляхом притягнення до адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією, здебільшого представників органів місцевого самоврядування, тоді як до кримінальної відповідальності вони майже не притягаються, що викликано, в т. ч., проблемами кримінально-правового та кримінального процесуального забезпечення антикорупційної діяльності загалом.

Як зазначено нами вище, випадки притягнення до дисциплінарної та цивільно-правової відповідальності за вчинення корупційних правопорушень є поодинокими, що не дає змогу виділити їх показники. Чи не єдиним джерелом інформації тут є «реєстр корупціонерів», де про дисциплінарну відповідальність за вчинення корупційного правопорушення станом на січень 2019 р. виявлено 500 записів, і лише три з них стосуються представників органів місцевого самоврядування, проте вони вражають своєю цинічністю.

Це запис № 129, згідно з яким депутатові Нижньовербізької сільської ради ОТГ 13 серпня 2018 р. оголошено догану за неповідомлення про суттєві зміни майнового стану; це запис № 135, згідно з яким завідувачці ДНЗ № 1 «Сонечко», депутатці Веселинівської селищної ради 16 липня 2018 р. за порушення положень антикорупційного

законодавства оголошено догану; це запис № 178, згідно з яким секретареві Катеринівської сільської ради Веселинівського району Миколаївської області 24 березня 2107 р. оголошено догану за нероз'яснення положень антикорупційного законодавства депутатам сільської ради щодо врегулювання конфлікту інтересів. Випадки притягання до цивільно-правової відповідальності виокремити із загалу нам не вдалося можливим.

Висновки. Уже зараз можемо поставити декілька риторичних запитань з приводу того, а чи проводилася роз'яснювальна робота серед притягнутих до дисциплінарної відповідальності за корупційні правопорушення депутатів сільських рад щодо дотримання ними вимог антикорупційного законодавства. Однозначно тут слід говорити про необережну форму вини.

Отже, показники кримінальних правопорушень серед представників органів місцевого самоврядування характеризуються неоднозначними тенденціями – має місце масовість адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією, тоді як питома вага корупційних злочинів у структурі корупційної злочинності не перевищує 10%. Випадки притягнення до дисциплінарної та цивільно-правової відповідальності за вчинення корупційних правопорушень представників органів місцевого самоврядування є поодинокими, що унеможливило виділення їх показників для відповідного аналізу та вироблення профілактичних заходів.

Список використаних джерел:

1. Фіалка М.І. Показники злочинності. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2016. № 2 (7). С. 661–367. URL: http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/12/41_Fialka.pdf (дата звернення: 16.01.2019 р.).
2. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення : Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 09 лютого 2018 р. № 166. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0345-18>. (дата звернення: 15.01.2019 р.).
3. Ковальчук Т.І. Стан протидії корупції органами системи МВС України у 2018 році. *Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 7 груд. 2018 р.) : у 2 ч. / редкол. : В.В. Черней, С.Д. Гусарев, С.С. Чернявський та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2018. Ч. 1. С. 16–19.
4. Одинцова О.В. Стан протидії корупційним злочинам у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, в Україні у 2013–2017 роках. *Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 7 груд. 2018 р.) : у 2 ч. / редкол. : В.В. Черней, С.Д. Гусарев, С.С. Чернявський та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2018. Ч. 2. С. 209–212.
5. Литвинов О.М., Гладкова Є.О. Сучасний стан і перспективи протидії корупції в Україні. *Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 7 груд. 2018 р.) : у 2 ч. / редкол. : В.В. Черней, С.Д. Гусарев, С.С. Чернявський та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2018. Ч. 1. С. 100–104.
6. Корупційна злочинність: витоки, сучасний стан, стратегія протидії : монографія / Т.В. Корнякова, О.Л. Соколенко, І.Г. Алексеєнко та ін. ; за заг. ред. Т.В. Корнякової. Дніпро : Ліра, 2017. 276 с.
7. Загинець З.А. Звільнення від кримінальної відповідальності за декларування недостовірної інформації. *Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 7 груд. 2018 р.) : у 2 ч. / редкол. : В.В. Черней, С.Д. Гусарев, С.С. Чернявський та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2018. Ч. 1. С. 60–63.